

Amersfoort, 3 september 2018

Geachte leden van Gedeputeerde Staten Utrecht, geachte leden van Provinciale Staten Utrecht,

Met deze brief vragen wij uw aandacht voor het project Westelijke Ontsluiting in Amersfoort. Dat doen we tegen een achtergrond van de kap van duizenden bomen die dit najaar 2018 is gepland en aanzwellend protest van burgers in Amersfoort die hun maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen.

Voor de Westelijke Ontsluiting heeft u binnen het VERDER-pakket een bijdrage gereserveerd van € 60 miljoen. Nadat ook een bijdrage van € 7,1 mio uit BeterBenutten en Randstadspoor was toegezegd, heeft de Amersfoortse gemeenteraad in oktober 2016 met de vaststelling van het bestemmingsplan Westelijke Ontsluiting besloten tot aanleg. Echter, sindsdien heeft de wereld niet stilgestaan. Alleen al in 2018 heeft zich een reeks nieuwe feiten voorgedaan die wijzen op de noodzaak van een heroverweging van het besluit tot aanleg. In de bijlage vindt u deze feiten op een rij, voorzien van een nadere toelichting. Nu volgen alvast enkele hoofdpunten.

Een nieuwe autoweg blijkt onnodig. Recente bewonersmetingen van de doorstroomsnelheden op de bestaande rondweg tonen de onvolkomenheden van het gemeentelijke theoretische verkeersmodel. Voor de Westelijke Ontsluiting heeft de gemeente veel berekend maar weinig gemeten: de doorstroomsnelheid slechts eenmalig in 2011. Dat was vóór de verhuizing van ziekenhuis 'de Lichtenberg' (die een verkeersmagneet was voor de bestaande rondweg) en vóór de verbreding van de A28. In juni 2018 hebben bewoners 160 metingen in de spits op de bestaande rondweg verricht die een gemiddelde doorstroomsnelheid laten zien van 36 km/u; 16 kilometer boven de snelheid die de gemeente theoretisch had berekend voor het jaar 2018, en 11 kilometer boven de subsidienorm van VERDER (te weten: 'verhoging' van de doorstroomsnelheid tot minimaal 25 km/u). Ook gegevens uit uw eigen provinciaal Mobiliteitsplan laten zien dat de huidige situatie geen knelpunt oplevert .

Het gemeentelijke verkeersmodel uit 2011 heeft een update gehad in 2014, maar het is zonneklaar dat de prognoses niet kloppen: het autoverkeer stroomt goed door, terwijl het volgens het verkeersmodel nu stil zou moeten staan. Uw Meerjarig Investerings Plan Mobiliteit voorziet in een Provinciaal Verkeersmodel waarmee multimodaal nauwkeurige uitspraken kunnen worden gedaan over toekomstige verkeersstromen en -knelpunten in de gehele provincie, zonder afhankelijk te zijn van regionale verkeersmodellen. We geven u sterk in overweging nut en noodzaak van de Westelijke Ontsluiting door te lichten met dit nieuwe Provinciaal Verkeersmodel. Dit past goed bij uw directe verantwoordelijkheid voor de betrouwbaarheid van de reistijden en doorstroming op het regionale wegennet, zoals gedefinieerd in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie.

De bestaande westelijke rondweg in Amersfoort heeft voldoende capaciteit voor groei. De Westelijke Ontsluiting is als autoproject achterhaald. De rode loper uitleggen voor auto's en zo nieuw autoverkeer aantrekken staat haaks op het actuele duurzaamheidsbeleid van gemeente, provincie en rijk anno 2018 met inzet op fiets/OV/smart mobility om verkeersgroei op te vangen.

Wageningen Economic Research (WEcR) voert momenteel een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse uit van variant 7B uit 2015 (het huidige project Westelijke Ontsluiting) en van de door bewoners voorgestelde variant 10+. Op verzoek van WEcR heeft een team Wageningse studenten de afgelopen maanden onderzoek gedaan naar de milieu-impact, natuurcompensatie en communicatie. Hierin trekt het onderzoeksteam uiteindelijk de noodzaak van het hele project in twijfel (zie feitendocument en rapport in de bijlagen). Eind 2018 zal Wageningen Economic Research zijn conclusies trekken.

Hoewel de bomenkap al aanstaande is, is er nog veel onduidelijkheid over de kosten en financiële risico's van het project. Terwijl de baten in het licht van de nieuwe feiten steeds twijfelachtiger worden, zijn de maatschappelijke kosten bijzonder hoog. Naast kostbare zaken als het verlies van 3500 bomen in westelijk Amersfoort (6 x Amelisweerd 1982), kost de weg minstens 67,1 miljoen euro gemeenschapsgeld. Wij vinden het niet van behoorlijk bestuur getuigen als tientallen miljoenen opgaan aan een onnodige weg terwijl nodige fietsprojecten sneuvelen, onder meer vanwege tegenvallers van de Uithoflijn.

Gezien de niet te negeren nieuwe feiten uit 2018 kan het bestemmingsplan Westelijke Ontsluiting niet in stand blijven. Daarom hebben wij de gemeente Amersfoort formeel verzocht om herziening van het bestemmingsplan Westelijke Ontsluiting, zodanig dat de bestaande situatie wordt vastgelegd. Tegen deze achtergrond verzoeken wij u nu het kappen van bomen voor de Westelijke Ontsluiting niet toe te staan.

Ondersteund door zes bewonersgroepen*) in Amersfoort vragen wij u, als regisseur van de bereikbaarheid in onze provincie, verder om heroverweging van uw steun aan het Amersfoorts autoproject Westelijke Ontsluiting: een heroverweging sec en een heroverweging ten opzichte van andere provinciale knelpunten.

In Amersfoort leeft de angst dat de stad het 'gratis geld' van de regio en provincie kwijtraakt als de gemeente de Westelijke Ontsluiting niet meer wil aanleggen. Daarom vragen wij u om met de gemeente Amersfoort in overleg te treden over inruil van dit autoproject voor andere projecten leidend tot betere multimodale split/meer kosteneffectiviteit. Het ligt zeer voor de hand om daar ook de geprioriteerde snelfietsroute tussen Utrecht en Amersfoort in te betrekken.

Wij hopen dat u in uw Commissie Milieu, Mobiliteit en Economie op basis van het nieuwe feitenmateriaal uit 2018 een nieuwe afweging wilt maken. We zijn graag bereid tot een nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Christian van Barneveld,
Voorzitter Stichting Groen in Amersfoort

info@groeninamersfoort.nl

<https://www.groeninamersfoort.nl/>

*) Samenwerkende Groeperingen Leefbaar Amersfoort (SGLA), Vereniging Behoud Bos Birkhoven Bokkeduinen (VBBBB), Stichting Woonklimaat Berg (SWB), Buurtcomité Beroemde Vrouwenbuurt, Belangenvereniging BW-laan even nummers en bewoners Prins Constantijnlaan.